

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábon heti sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetéseknél a szerzőt a 10 g-
olcsóbb árértéketnek fel.
Bélyegdíj minden külön beiktat-
ásért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában
foglaló újdonság sora 50 krajcár.
„Nyilad” ben megjelölt kéle-
mény minden heti sora 30 kr.
Hirdetéseket felvételre a kiadó
hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZSIGMOND
MAN H. köv. iróházában is.
Név nélkül vagy bérmentesen
beküldött levelek nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adának.

Előfizetési árak:
Helyben és postán külföldre.
Egy évre 10 fr.—kr.
Fél évre 5 „
Nagyod évre 2 „ 50.
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető min-
don közlemény: Nagy-hatvan-
uteza, 1564. szám, Dúsóczy
ház, — a szerkesztőségbe bér-
mentve küldendő.
Előfizetési helyben:
TELEGGYI K. LAJOS és IG.
OSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésben és a kiadóhiva-
latban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában s a postahivatalok
utján.

„Lieber v. Tisza.”

(r. e) Az irodalom tengődik . . . könyveket nem vesznek . . . a publikum tudvágyát kielégíti a naponként 1 km. területen megjelenő hirlap-óriás vagy a Milán szerb király király-utczai kalandjaival foglalkozó kisebb lapok, ne is emlitsük a pikáns lapokat . . . csak az a könyv terjed, a melyet hivatalosan erőszakolnak az emberekre, mint a trónörökös könyvét, vagy a mely megfelel a publikum luxuriosus irányzatának, mint a „Segítség”-album 100 forintos példányai, a melyeknek a tulajdonosai ott szerepelnek a napilapok hirovatában is . . . A mit könyvben és hirlapban kapunk, az már nem is magyar nyelv, hanem zsidó firkászok, német izü konstrukciói, erőltetett magyaroskodása és cigány észjárása vigyorog felénk minden sorából. A regény, az kapós irodalmi cikkek, de azért a Jókai regényei, a melyek pedig egészen a nagy tömegnek vannak szánva, legfőlegbb ha 800 példányban kelnek el s azért kénytelen Jókai tankönyveket írni, operett-szövegekért tapsot elfogadni, s mint valami rossz falusi direktor, két-három új cím alatt megszólítani a publikumra régi novellákat . . . Rossz sors, bár Jókai Mórral szemben érthető; a magyar nemzet és a magyar király két uralkodó; egyik sem szereti, ha az író a másikért mellőzi . . . Jókai egészen a királynak s az udvarnak lett hűbérese, pedig az csak egy példányt vásárol, a nemzet vett valamikor Jókaitól tisztelet is, vagy legalább létről szolgált számára, hogy a külföldi, az udvari és politikai magaslatoakat elérhesse. Rossz, beteg és rut irodalmi viszonyok, a melyeken segíteni kellene.

Hagy legyen magyar íróknak, költőknek és művészeknek hozzá méltó közönsége, a magyar közönségnek pedig hozzá méltó írója, költője és művésze.

Segíteni, de hogyan?

Hát Tisza ezen is segített. Alapított egy új . . . rendjelvényt. Nem rendjelet, mert ebben a magyar íróknak nagyrátráknak jut ki, hanem rendjelvényt, a melyet ne kapjanak — mint eddig is — a kérdésműlt házmesterek, nyugalmazott hajduk és kegydíjas főhercegi porcellánedény-kihurcolások éppenny, a mint kapta Jókainé, vagy más irodalmi és művészeti kitüntetés, hanem azért még se legyen szent István rend, vagy vaskorona-rend, a melyet eddig — annyi előkelő ur bosszuságára — odadobtak Jókai Mórnak és Arany Jánosnak, a . . . skriblereknak is.

Emeli pedig ez az érdemjelvény, ha nem is az írói és művészi jövedelmet és tekintélyt (mert néhány száz királyi-tanácsos és egy-két ezer rendjelre vadászó babucsi embert kivéve, a magyar ember megveti az ilyen sallangot), de emeli mindenesetre az írói és művészi hiúságot.

Es a hiúság az íróknak, a mi a tuloknál a felpántlikázott szarvak, a melyeknél fogva vezeti majd a remeklő mérsáros legény a — vágóhidra.

A mi pántlikásaink vágóhidra mindenesetre a közös osztrák-magyar monarchia alapeszméje, a melyet az irodalom által is nagy ügyességgel mozdítanak elő.

A trónörökös megiratja nem az „osztrák és magyar”, hanem az „osztrák-magyar”-monarchia monogramját.

Az udvari poéta, Jókai Mór toasztok a közös haza mellett. Még szép tőle, hogy később eltagadta.

Tankönyvekből kiküszöbölik, hirlapokban irtanak mindent, a mi a haza függetlenségére emlékeztet és vonatkozik.

Az új rendjelvényel pedig kitüntetik először is Fraknói Vilmost, a ke-

resztelt-zsidó kanonokot, a ki mint Frankl Bach alatt egyszer már megírta Magyarország történetét, amolyan közös szellemben. No meg Salamon Ferenczet is, a — hivatalos lap szerkesztőjét.

Lehetetlen, hogy „Lieber von Tisza” nem Jókai Mórral tanácskozott ezen legújabb botránkyó létrehozása felett, kinek magának már van Szent István-rendje és így nem kell félnie attól, hogy meggyalázzák az új fityegővel is.

Ha pedig „Lieber von Tisza” kérsziteget elő számunkra valami meglepetést — akkor abban keil valami arculatlanságnak, valami árulásnak lenni a nemzeti génius ellen.

Volt eddig magyar és osztrák rendjel. „Lieber von Tisza” alkotott egy közös rendjelet, még pedig az írók és művészek számára.

A királyi kézirat nem is a magyar főkamarsához van intézve, de az osztrákhoz. Rajta van a jelvényen a kétéjú sas, az okmány, az alapszabályok németek, a a jelvény maga „császári királyi”, éppen mint a „tajtnánt Stibli” érdempénze.

A magyar irodalom és művészet függetlenségének megkerítését megkísérli, a szabad röptű költőt és művészi szellem ragyogása helyett udvari czipő-fényesítés; a közös monarchia eszméjének becsmérlése az irodalomba, ez a „cs. és kir. érdemjelvény” danausi ajándékának a valódi értelme.

Más különben mi más célja lehetne? A ki hiru, loloholhat volna ezután is egyéb érdemjelvények után.

A ki valódi kitüntetésre érdemes, megkapta kitüntetését — legalább annak előtte — a nemzet előismerésében; a jeles íróból nálunk rögtön országgyűlési képviselő lesz, még ha nem is politikus; vagy ha czimre vágyott, megkapta, a midőn a magyar tud. akadémia, a Kisfaludy-társaság és a Petőfi-társaság tagul megválasztotta; a költőt és művészeti pályázatok koszorúja pedig mindig fölér egy kétes értékű rendjellel.

Asszonyok is kaphatják az új rendjelvényt. Hogy kapja meg Beniczky Bajza Lenke államtitkarné, de ugyan ki van-e már tüntetve ezen érdemjelvényekkel az egész magyar irodalom, ha majd néhány külföldön élő művész, egy-két hivatalos író és félkegyelmű zsidó a mellén viseli?

Valóban drágán fizetné meg irodalmunk ezt a császári és királyi kitüntetését! Egy kis hiru parádéért az egész közjogot lábball taposni és ellogadni egy teljesen az összmonarchia szolgálatának elő pénzét, ez drága fizetség volna.

Ugy látszik, hogy az uralkodók nem igaz urak. Sohasem ajándékoznak — ingyen.

Tartsa hát meg „Lieber v. Tisza” az ilyen kitüntetés. A magyar irodalomnak nem a gomblyuk a fája, hanem a szive és a — zsebe.

Nem segít ezen a bajon semmiféle rendjelvény. Csalogató ez Bécs felé, új kortes-eszköz ez Tiszának, semmi egyéb. Petőfi vágná csak a falhoz? Thaly Kálmánnak, Hermann Ottónak még csak nem is kínálnák oda.

Bizonyára megvetéssel fordulnának el az ilyen hitvány czafrantról náluk még kevésbé rebellis és ellenzék irányu egyének is. „Lieber v. Tisza” elhiheti, hogy az érdemjelvények viselésére akkor sem jutna elegendő magyar író és művész, ha nem osztanának ki többet . . . harmincznál.

Ennyi „érdemjelvényt” számlált tudvalevőleg — Judás is.

Uj rendjel (vagy „érdemjelvény”) az irodalmi és művészeti érdemek részére. A hi-

valatos lap szombati száma tartalmazza a kir. kéziratokat egy most alapított irodalmi és művészeti érdemjelvény” tárgyában, melyet nők is nyerhetnek, a lapok sajnálatukat fejezik ki, hogy ez „érdemjelvény” is osztrák-magyar, pedig a kormánynak alkalma lehetett volna egy külön magyar és egy külön osztrák „érdemjelvény” alapítása ügyében felszólalni. A hivatalos lap hiv. kéziratai Tisza miniszter elnökhez, s gr. Trautmannsdorf o s z t r á k (I) főkamarsához vannak intézve. A kinevezés szől: Angeli Henrik festésznek a bécsi képzőművészeti akadémia tanárának; Arneht Alfréd lovagnak, a bécsi tudományos akadémia elnökének s a házi udvari és állami levéltár igazgatójának; Benzur Gyula tanárnak és a magyar festészeti mesteriskola igazgatójának Budapestben; Czornhausein Czörnig Károly lovagnak, a statisztikai központi bizottság volt elnökének; dr. Fraknói Vilmos nagy-váradi kanonoknak, czimzetes apátnak s a magyar tudományos akadémia titkárnak; dr. Hyrtl József nyugalmazott bécsi egyetemi tanár, udvari tanácsosnak; Keleti Károly magyar miniszteri tanácsosnak s a magyar országos statisztikai hivatal igazgatójának; báró Kremer Alfréd szolgálaton kívüli miniszternek; Matejko Jan festésznek, a krakói művészeti akadémia igazgatójának; dr. Miklosich Ferencz lovag, nyugalmazott bécsi egyetemi tanár s udvari tanácsosnak; Munkácsy Mihály festésznek; dr. Salamon Ferencz egyetemi tanárnak s a történelmi szeminárium főnökének; dr. Sichel Tivadar lovag, udvari tanácsos és bécsi egyetemi tanárnak; dr. Stein Lőrincz lovag, nyugalmazott bécsi egyetemi tanárnak; dr. Unger József birodalmi törvényszéki elnöknek és szolgálaton kívüli miniszternek.

Külföldi hírek. Koburg fejedelem bevonult Filippopoliszba s hétfőn várják őt Szófiába. A fogadtatások ünnepélyessége nem hagy fenn kizárni valót, de a kabinetalakítás körül a fejedelemnek már is sok akadálylyal kell megküzdnie. Az általa felírott férfiak egymásután megtagadják a meghívás elfogadását; e pillanatig nem alakulhatott még bolgár kormány.

A porta egyelőre keleti fatalizmussal türi Oroszország azon látogatását, hogy ő avatkozzék be Bulgáriába. A töröknek erre éppenséggel nincs kedve, mert tudja, hogy ez reá nézve mily óriási nehézségekkel járna. Hírlik, hogy a porta akkor se mozdulna, ha a hatalmak formális mandátumot ruháznának reá a beavatkozásra.

A német császár állapota javult, a császár látogatásokat elfogad és meghallgatja a szokott előadásokat. Az angol alsóházban Balfour kijelenté, hogy az irlandi nemzeti ligát illető proklamáció felhatalmazza az irlandi alkirályt, hogy a ligát nyomja el minden kerületben, a hol megfélemlítő cselekedetekre vagy erőszakosságra igaz. A kormány kész e tárgyban csütörtökön elfogadni a vitát. — Az ellenzék, hír szerint, indítványozni fogja a királynőhöz intézendő feliratot az irlandi liga elleni proklamáció visszavételére. — Gladstone részt fog venni az e feletti vitában. A londoni lapok, a Daily News kivételével, helyeslik a proklamációt.

Ferdinand fejedelem továbbra is sikertelenül küzd a kormányalakítási nehézségekkel. A kiket csak felhív a kormány alakítására, azok mind visszautasítják a megbízást.

A fejedelem részt vett a katolikus isteni tisztelőten Filippopoliszban, s a templomra ezalatt a pápai zászlót tűzték ki. A püsök a francia zászlót akarta kitűzni, de a francia konzul erről lebeszété.

A francia próbamezőzés még e héten fog végbe menni, csütörtökön, vagy pénteken.

Népfelkelőknek.

A honvédelmi miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki. Habár a népfelkelési utasítás 93. pontjának megfelelőleg népfelkelő tisztjelölteknek a jövő években is alkalmat akarok nyújtani arra, hogy magukat tovább gyakorolhassák és hivatászerű kiképzésükben tökéletesbithessék, mégis miután e kérdés felmerült, a népfelkelő tisztképző tanfolyamot a folyó évben már végzett egyéneknek alkalmat óhajtok szolgáltatni arra is, hogy a honvédség folyó évi őszi fegyvergyakorlatain való részvétel által is magukat tovább képezhessék.

E tekintetben mihez tartás végett a következőket rendeltem:

1. A folyó évben a népfelkelő tisztképző tanfolyamot végzett egyének, ha önként jelentkeznek, a honvédség f. évi őszi fegyvergyakorlatain az elemzést és ellátást illetőleg saját költségükön részt vehetnek.

2. Az állomáshelyet és csapatot, melyhez bevonulni óhajtanak, maguk választják és

szabadságukban áll, a gyakorlatokról bármikor visszalépní.

Miután pedig a folyó évi őszi gyakorlatok már a közelebbi napokban kezdetüket vendik, a gyakorlatokon részt venni óhajtó népfelkelő tisztjelöltek mielőbb azon csapat parancsnokságához forduljanak, a melyhez bevonulni óhajtanak, hogy a bevonulás és jelentkezés idejét ott megtudhassák.

A lovassághoz bevonulni óhajtó egyének csak oly állomásokon jelentkezhetnek, a hol a gyakorlat még kezdetét nem vette, illetve a lovak a vállalkozóktól még be nem állítottak. Egyébként az elkésletten bevonulókra nézve az illető csapatparancsnok belátására bízom, vajjon a jelentkezett egyének a még rendelkezésre álló időhöz és a gyakorlatok előhaladottságához képest elfogadhatók e vagy sem.

3. A jelentkező egyének a gyakorlatokon saját, de szabályszerű vagy az illető csapattól kiszolgáltatandó kincstári ruházatban vesznek részt.

Wernld-puskával (karabélylyal) és hozzá való löszzerrel és egyéb felszereléssel is az illető csapatparancsnokságok által fognak elláttatni.

4. Az elhelyezésről az illető egyének maguk tartoznak gondoskodni, ha pedig kívánják, úgy mint a többi legénység, ők is elhelyezhetők.

5. A bevonuló népfelkelő tisztjelöltek esetleges rendfokozatuk szerint, a rendfokozat nélküliek pedig közönvédek helyen, esetleg a csapat parancsnokok belátása és az illetők alkalmazhatósága szerint, altiszti helyeken is alkalmazhatók.

6. Ezen egyének a gyakorlatok tartama alatt az illető csapatparancsnokság felgyelni hatalmának alá vetik magukat; e tekintetben, valamint a „kötelező” kiállítására nézve, a f. évi a népfelkelési tisztképző tanfolyamok özszeállítására alkalmaival kiadott 1240/eln. számú rendelettel közzétett „Hirdetmény” 3. és 4. pontja, valamint a folyó évi 2123/eln. számú rendelettel kiadott „Ideiglenes Utasítás” 8. és 12. pontjában foglalt határozványok általában mérvadóak és csak az új viszonyok által követelt módosításokkal lesznek alkalmazandók.

7. A résztvevőkről „minősítvényi leírások” az előbb idézett „Ideiglenes Utasítással” kiadott minta szerint az illető század tisztikara által szerkesztendő a zászlóalj (osztály) és esetleg feldandár (ezred) parancsnok által is aláírandó és véleményezendő, azután pedig a kerületi parancsnokságok által gyűjtve folyó évi október hó 31-ig hozzám felterjesztendő.

8. A jelentkezők e rendelet 2. pontjában foglalt megszorításokkal mindenütt elfogadandók, ha azok a folyó évi népfelkelő tisztképző tanfolyamban másutt részt vettek és annak bevezetését egyébként igazolni nem képesek, az illető csapatparancsnokság a jelentkezőtől veendő adatok alapján azonnal az illető csapat parancsnokságához fordul, hogy a bementott adatokról, valamint az elért eredményről biztos tudomást kapjon.

9. Ezen intézkedés a huszárezredekre, illetve népfelkelő lovas tisztképző tanfolyamot a folyó évben végzett egyénekre is kiterjed; a lovak a jelentkezők számához képest a vállalkozóktól visszatartandók és a folyó évi 5014/eln. számú rendelettel meghatározott létszámon felül vezetendők és a kincstár által elemeltetnek.

10. Miután a népfelkelő tisztképző tanfolyamot végzett egyének egyenkénti értesítése lehetetlen, intézkedtem, hogy jelen rendeletem a napi lapokban kihirdettesek és valamennyi törvényhatóságnak is tudomásávéllt vegett megküldessék, hogy az érdekeltek ez uton vegyenek róla tudomást. Ellenben a személyi értesítések egészen elmaradnak.

Jelen rendeletemet valamennyi honvédkerületi, gyalog és lovas dandár, gyalog feldandár- és huszár ezredparancsnokságnak és a lovassági felügyelőnek közvetlenül adom ki, és a honvéd főparancsnokságnak is megküldöm Budapestben, 1887. évi aug 16. Fejérváry honv. miniszter.

Uray Imre.*

— A tiszaháti kerület függetlenségi képviselője. —

A tiszaháti tősgyökeres magyarság érdekes típusa. Dalás termetű, napbarnította arcú, élesmeteszű szittya vonásokkal, vastag kalomista nyakkal. Dzsentrí minden porcikájában, de egyttal hű barátja a népnek; szivesen ropogtatja meg a parasztnak munkában elkérgesedett kezét és gyönyörrel lép a ficurnak lakkcipőbe bújított tyukszemére. Híve a szabad szónak és függetlenségi eszméknek. — Március 15-én született, most 37 éves és nem

* A „Pp. Hp.” közli ez ügycs kis rajzot „Uj emberek” cz. rovatában a Debreczenben most f. egyh. kerületi gyűlés esen kiváló alakjáról. Szerk.

az ő hibája, hogy egy izben már megbukott. Ha e három számmal bajos is ternót csinálni, annyira bizonyos, hogy az ő megválasztásával nyertek a tiszahátiak.

Nagy taktikus. A választások előtt sokat kocsikázott a főispánnal, úgy, hogy a 48-as párt korifeusai hitszegést, árulást emlegetve, kétségbeesetten tördelték kezeiket, pedig ő csak a kormánypartiak észjárását tanulmányozta (ha ugyan lett volna ilyen járás azon a részen) s csakugyan utja eredményeképpen a legveszélyesebb községek közül vagy hatot, papostul-rektorostul elhódított s a választás napjáig pohárkoccintás és pipaszó mellett prédikált nekik pártja sarkalatos elveiről és oktatta őket a faterenyésztés művészetére. Mert Uray Imre nagy famester, a mi nagyon üdvös foglalkozás, ha megdölgöljük, hogy Tiszaháton sok a fajánkó. A gulácsi határban van 120 hold gyümölcsöse és faiskolája; ide zárandokol évenként a sok vándortanító, de biz' Uraynak nem mindenikből sikerült valamit faragnia.

Ifjú kora dacára nagy bölcseséggel tölti be egyházmegyéjének gondnoki székét, ott is Horthy volt az ellenlábas; abba is a bereg-vármegyei nagyhatalom; a papok és kántortanítók ültettek bele. Ok mondták képviselői megválasztására is az áment de azt a világról sem mernek állítani, hogy Urayban csak az imádság tartja a lelket.

Éltető eleme a választások izgalma. Egy néhány szavába került és kiugratta Horthyt az alispáni székéből. Ez a derék ur ugyanis az alispán elhunytával próbálódni beült a székbe, hogy miként pászol a termete hozzá. Ezen javában nyújtózkodott, midőn a belépő Uray e szavakkal üdözlé: „Ész is kell ám oda atyámfia, nemcsak termét!” Ezt a figyelmeztetést annyira zokon vette a kandidátus, hogy nyomban ott hagyta az alispáni székét, abban a hitben, hogyha nem lehet már alispán, megkapja a mandátumot. De öldöző szelleme itt is követte a jó Horthyt és a mint megtudta, hogy Uray az ellenjelöltje, korteszbeszede közepében elakadt és vészjóslóan monda az őt megcsókoló főispánnak: „Hiába méltóságos uram, itt ellenfeleink a helyzet Uray.”

De nemcsak Horthyt, hanem Magyarország nagyrát, Tisza Kálmánt is Uray buktatta meg, midőn az Vályival szemben az egyházközségi főgondnokságra aspirált. Tisza Kálmán tudhatja ugyan a szótárokat, haragudhatik a pápista főpapokra, de — így vélekedik Uray, — jó kálomista gondnok még sem lehet az, a ki olyan szertelen mamelek. Elkövetett tehát ellene mindent: heteken át szekerem lakott s kivitte, hogy egyházmegyéjének mind a 64 egyháza Tisza ellen szavazott.

Azóta is sokat csipkedik az egyházközségi gyűléseken s a kormányelnök idegesen törölgeti pápaszemét: „Az a Bereg, az a Bereg!”

Mint kortes fardadatlan. Tud a nép nyelvén beszélni, tud vele bánni: „Látják, atyafiak, a vármegye főispánja, mint a pócsi koldus, nyakába veszi a vármegye és elindul korteszbeszédre a helyett, hogy a szegény ember baján segítsen. De sebalj! legalább kiválik a kerület közönségéből, hogy hol van a szemét.” Persze, hogy erre az orációra a nép tömegesen somfordált az ő táboraiba, ők bizony soh' se voltak szemét.

A tarpaiaknak és váriaknak, kik büszkék Rákóczyval való rokonságukra, lehozta Thaly Kálmánt; ez felmutatta nekik a város régi kiváltságlevelét és szép selyemzásával ajándé-

kozta meg őket (200 választó ily hallatlan olcsó áron!) A zászlóra pedig ráírta a büszke jelszót, hogy a „Tarpa kuruc volt, az is marad!” a mi olyan rajongásba hozta Tarpa derék népét, hogy Uray bukása esetén bizonyára szétszedték volna a vármegyéheznek még a fundamentumát is.

Reméljük, hogy Uray Imre honatjai buzgóságával érdemessé teszi magát e példátlan lelkesedésre és arra a faklyás zenére, melyvel Beregszász városa őt megtisztelte.

HELYI HIREK.

*** Kossuth Lajos névnapját.** ennek holnapi előestéjét, szűpen fogja megülni Debreczen közönsége. A találkozó helyen — előre láthatólag — szép számmal gyűlnek össze a legnagyobb magyar tisztelői. Az egyház-kerületi gyűlés alkalmával itt időző elvtársaink, Debreczen ifjúsága (kit illette meg inkább ily fényes aggkor tisztelete, mint az ifjú kort?) számos polgártársunk s a 48/49 iki honvédek, egy szóval számosan ígérték meg, hogy megjelenésükkel emeljük az est sikerét, a mely — szerintünk — minden jó magyar ember előtt a legelső és főbb, valamennyi névnapj ünnepközött Ismételjük, hogy ez nem „elrendelt” és hivatalos, vagy meghívott ünnep; ennek magától kell létrejönnie és sikerülnie, a mint sikeréről meg vagyunk előre is győződve. Kiváló férfiak fogják tolmácsolni érzelmeinket ezen estén, Papp György ur pedig — kinek czégléd-utcai vendéglőjében találkoznak — azon lesz hogy a felemelt hangulat mellett, a kedv derűjét jó ételek és italok mozdítsák elő, a Kossuth-rótát pedig jó zene hangoztassa. Jelen lesznek az egyenruhás régi honvédek s indítvány fog tétni, hogy nagy hazánkiával ezuttal is táviratilag tudassuk soha nem engedő ragaszkodásunkat, rajongó szeretetünket és bámulatlant. Jelenjünk meg minél számosabban magunkat tiszteljük meg a nagyok tiszteletével!

*** Egyházközségi gyűlés.** A főszervező gyűléseknél a segédszervező távolléte folytán tegnapi tudósításunkhoz pótlások váltak szükségessé. Így az egyházközségi gyűlésen ugyanis kitűnő bizonyítványt nyertek: Brassai Károly, Sass Béla, Kutas Bálint, Dobi Mór, mások is Kövendi Dénes, Csák Aladár, Fogarassy Bálint első lelkész-képességi vizsgát tett ifjak, — továbbá a közgyűlés elhatározta, hogy az egyházközségi párt fogó belép a „Protestáns irodalmi társulat” tagjai közé a pártfogói díjjal, az 500 frtnak négyzerezével vagyis 2000 forinttal; még pedig olyan formán, hogy a töke sohasem fog kifizetett, hanem az egyházközségi kötelei magát, hogy a töke 5%-os kamatját 1888-tól fogva a közigazgatási pénztár terhére fizeti. — Mácsay Sándor fizetése a közgyűlés 350 frttal feleltet; 250 frt a közigazgatási pénztárból, a hiányzó 100 forintot pedig az énekeskönyv-pénztárból feleltetik. E feleltetés csak három evre kivételesen történik; a gazdasági tanács pedig megbizatik, hogy a három év elteltével a fizetés-pótlás fedezése iránt másnémet forrásról gondoskodjanak. — Az egyházközségi költségvetés főbb tételei következők: I., közigazgatási pénztár: kiadás

10532 frt fedezet 12199 frt. 96 kr. 2. Német tábornok alapítvány: kiadás 82 frt. fedezet 158 frt 35 kr. 3. Tűzkármentesítési alap: kiadás 644 frt 52 kr. fedezet 5216 frt 92 kr. IV. Siteri Vay Abraham alapítvány: kiadás 63 frt 20 kr. fedezet 64 frt 53 kr. V. Szilassy alapítvány kiadás 105 forint 07 krajczár, fedezet 341 frt. 83 kr. VI. Folyamodók pénz-tára: kiadás 85 frt. 07 kr. fedezet 91 kr. VII. Elemi iskolai kézi könyvek pénztára kiadás: 722 frt. 23 kr fedezet 2238 frt 41 kr. VIII. Gynásium felügyeleti, illetőleg közigazgatási pénztár: kiadás 1083, fedezet 112 frt. 84 kr. IX. A nem teljes gynásiumok tanárkari által választott egyházközségi képviselők napi díját fedező pénztár: kiadás 73 frt, fedezet 112 frt 10 kr. X. Balogh Péter alapítvány: kiadás 60 frt. fedezet 66 frt. 88 kr. Az összes kiadás teszzen 13451 frt 31 kr. a fedezet 21602 frt. 44 kr. a felesleg tehát 8152 frt 63 kr.

A mai gyűlés (melyről holnap közlünk kimerítő tudósítást) java részét a megüresedett jogtanári és gynasiumi tanári állások betöltése képezte. A tanárikar az előbbire nem kandidált, hanem a pályázatokot beérkezések sorrendjében terjesztette fel Hosszabb vita támadt a felett, hogy az egyházközségi közgyűlés belemenjen-e a választásba, vagy pedig a pályázatokot candidálás végett visszaadja a tanárikarnak. A közgyűlés azt határozta, hogy a tanszék a főiskola érdekeire való tekintetből betölttesék, azonban a tanárikar által elkötött formahiba jegyzőkönyvileg is hangsúlyoztassék. A pályázók névsorát már közöltük. Ezután szavazás történt a pályázatok beérkezésének sorrendjében — a felett, hogy kik jelöltessek: jelöltettek pedig dr. Nemethy Károly, dr. Bartha Béla és dr. Szigeti Lehel kivételével mindannyian. Dr. Pápai Imre a közgyűlés folyamában, a jelöltségtől visszalepett. A gynasiumi tanszékre jelöltettek Dóczy Imre, Katona Mihály, Vozáry Gyula és Faragó Bálint. Ezután megválasztatták a tanár-választbizottság egyházkerületi tagjaivá Dávidházi János Szeremlei S. Szell Kálmán Segesváry József, gr. Degenfeld József, dr. Tisza István, Fráter Imre, Hajnal István. Ezután a gyűlés felüggesztetvén a szavazatok beadattak és összeszámoltattak. Eredményül tánt ki, miszeri a jogtanárrá dr. Ozory István választattat meg 12 szavazattal 4 ellenében, Dóczy Imre pedig egyező szavazattal gynasiumi tanárrá választattak meg. Az eredmények metán szerencsét kívánhatunk főiskolánknak — A tanár-választás befejeztével, az ülés tovább foly.

*** Garantiózhaltan hírek.** (Az egyh. ker. gyűlése.) Tatár József esperes faklyás-zenétkap s egy hangversenyen elszavalja Kiszaludi „Szegény tstar” cz. költeményét. — György Eudre ur holnap ebédet ad azon akadémia hallgatók tiszteletére, a kik őt a mult közgyűlés alkalmával a vasuti időházból oly szívvelyes „Ist'n hozzád” dal tiszteletk meg. — Körsi Sándor képviselő, azon esetben, ha nyugdíjat csekélyre találják szabni, drámai szerepét szegődik a debreczeni konzorciumhoz. — A nagy Tisza Szegedet, a kis Tisza Makót öntötte el áradásával; az egyházközségi nagy Tisza is, a kis Tisza is előnti — Mért nem helyezi magát a tiszántuli kelet Tiszán — tul? — Balogh Ferenc professzor ur a következő emlék-versikét mondotta a lelkész-vizsgát tett atyafiaknak: Igyatok és egyetek, Mamelkok legyetek! g. b.

*** Külföldi vendég.** De Bengny S'Hagerise, kiváló francia író és neje, magyarországi körutjokban városunkba érkeztek s ennek nevezetességeit megtekintik. Utmutatókúl Gáspár Imre és Vértési Arnold szerkesztők szolgáltak s kivált ez utóbbi nyerte meg vendégeink rokonszenvét folyékony francia társalgásával és előzékenységgel.

*** Jégeső.** Tegnap a kora délutáni órákban jégeső hullott alá a város területén, mely szőlős kertekben érzékeny kárt okozott. Különösen a keleti részen fekvő csapó kert szenvedett nagyon észrevehető kárt a mintegy 10 percig hullott veréb tojás nagyságu jég darabok által.

*** A h. rom. kath. algyrnási-umba n.** a beiratások folyó hó 29, 30, 31-én mennek végebe és pedig a délelőtti órákban. A délutániakban az első osztályba szükséges felvételi vizsgálatokat fognak, a javító vizsgálatokkal együtt megtartani. A felvételhez szükséges, hogy az illető tanuló a 9 évet már betöltött s a 12-öt még be nem töltött legyen Gyámjával vagy szüleyével a korát igazoló születési bizonyítvánnyal együtt tartozik megjelenni.

*** Atanyai ifjak,** a kik az 1868 évben születtek, a hatóság által felszálltatnak hogy a Czégléd-utcai Komáromi hánzáli katonai úgyszóltálynál jelentkezzenek. S mivel nevezettek az első korosztályt fogják alkotni, erre szigoruan köteleztettek. Ellenkező esetben 100 frt pénz bírsággal, vagyontalanság esetében husz napi elzárással büntetettek.

*** A kabalgazdasági kiállításra** a városunkból elutaznak Gróf Degenfeld József főisp. ur és Simonffy L. kir. tan. és polg. mester ur személyes vezetés mellett a megyei és városi hivatalnokok közül számosan. A kiállítás végeztével nagyobb bankett lesz, mely alkalomra Vilmos Lajos helybeli vendéglőst rendelték ki.

*** Tanítók megerősítése.** Az agost hiv. ez. egyház tegnap e tartott közgyűlésen két fiatal tanítót, Holczhammer Istvánt és Kubacska Istvánt, kik eddig csak ideiglenes minőségben voltak alkalmazva, jelen állásukban végleg megerősítette. Meg voltunk arról győződve, hogy az egyház masként határozni nem fog, de nehogy valaki azzal vádoljon bennünket, hogy a két jeles tanító javára közvéleményt akarunk csinálni az ev. egyházban, szantszándékkal hallgattunk első vizsgálókról, mely minden tekintetben sikerült. Most már mondhatjuk, hogy ritka vizsgán hallottunk gyermekektől oly szép, szabatos, értelmes és bátor feleleteket, mint az evang. iskola vizsgájan; pedig nagy és diszes közönség volt jelen, a mi igen alkalmas arra, hogy a gyermekek avarba jöjjenek. Nem is volt senki, a ki meglegedéssel ne távozott volna onnan. A szülőkn pedig meglátszott, hogy boldogságtól sugárzott arcuk. Az egyháznak a jó választáshoz szívöböl gratulálunk, a fiatal tanítóknak azt kívánjuk, hogy jól érezzék magukat közöttük!

*** Revolveres vendég.** Az „Európa” kávéháznak pénteken este jó mulató vendége akadt, aki először finom borokat, később francia pezsgőket rendelt maga és társa elé, míg fölöke egy elsőrendű zenekar húzta a kedélyt villanyzó dalokat. Mikor aztán a pezsgő ital elmámorosította őket s a mulatság megokaltak, odább akartak állani. Az egyik vendég el is tánt s míg a pinczerek más vendéget szolgáltak ki, addig a nagyrat játszó vendég is eltűnt. A pinczér felve, hogy a vendég a pezsgők árával tovább áll, utána

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Hősnők.

— Irta: Rimaparti G. Géza. — (Folytatás.)

Csapatom karában álltde e rohamnak nem állhatott ellent. — A lovaság megtörte s a következő perczben össze bonyolodtunk. Rábéli zűrzavar következett erre, kiki önvédelemre szoritkozott; a parancsok mit sem ért, elnyelte a csatazaj, a paripák tombolása. A hód fényében rémesen villogott a kard s a szurony a mint mérte a csapát, melyet egy-egy bős felkiáltás, vagy halálhörgés követett. Nem sokára én is saját börm védelmére szoritkoztam.

Két lovas támadott meg egyszerre. Az egyik alól ki löttem a lovat, s míg ez eséséből összeszedte magát, másik megtámadóm ellen védekeztem. Ez alatt az előbbi talpra ugrott, s emelt karddal rohant nekem. Kétségbeesett pillanat volt ez; átláttam, hogy támadóm ellen nem védekezhetem soká; elérkezettnek véltem a perczet, mely kioltá a életet, önkéntelenül ti jutottatok eszembe. Ekkor — a legválságosabb pillanatban lövés dördült el mellettem s a lovas lebukott lováról. A mint ezt esni láttam, gyorsan fordultam másik támadóm ellen; kardja már megvillant fejem felett s én éppen felakarám fogni a csapást midőn hirtelen egy ifjú mellém ugrik és szuronyát támadóm mellébe döfi. Megvoltam mentve. S ép megmentésem pillanatában szalasztották meg derék gárdistám a még életben maradt néhány ellenséges lovas. Most csak azt sajnálom, hogy nem ismerhettem megmentőmet, kik rögtön eltűntek szemem előtt Ezek nélkül bizonyára nem lennék most itt s nem ölelhetném kedves leánykám — végzé szavait az öreg egyenként megcsókolva leányait.

S ezek oly véghetetlen szeretettel tapadtak hozzá, szemökben egy-egy ragyogó könyccsepp jelent meg: az öröm könnyje; aztán egy önelégült, büszke tekintetet váltottak egymással. S mindegyik megérté a másik tekintetét. Mindkettő azt gondolta: mily jó volt mellettem lenni s megmenteni életét. De titkuk nem sokáig maradt az övék.

Bernonville ez időben Montagne vidékén táborzott hadtestével.

Nem maradt előtte titokban a montagnei önkéntesek bátorsága s hőstettei és alig várta az alkalmat, hogy velök, de különösen derék vezetőjökkel megismerkedjek.

S ez alkalom nem sokáig váratott magára. Egy napon, midőn az osztrák előcsapatok szétkergetése után visszatérőben volt táborához, lovas csapata élén utjába ejtette Montagnet.

A nap ebredő sugári rózsá szinrel vonták be a menybolto s a hegyek gerinczet, a pacsirta magasra szállt fel s egy helyen lebegve édes dalával köszönté a korányt, midőn Bernonville a faluhoz ért honnan az önkéntes gárda élén Ferni, gél vonult vele szembe. — Alig vette ezeket észre Ferni, — megállítá csapatát s tisztelegve várta a tábornokot.

Ez néhány törzstisztjétöl követve hozzá ért s miután meghallgatta jelentését, a haza nevében köszönteni mondott hü szolgálatáért. Aztán leszállva lováról Ferni oldalán végig haladt a tisztelő sorok előtt.

A két leány a hátulsi sorokban állt. E szemle alatt mindkettő szorulni érzé szívet. Kétségtelemnek tarták, hogy a tábornok figyelmüket nem kerüli ki, s akkor titkuk le lesz leplezve, felismeri őket az atya.

Mivel mentek magokat, mit mondjanak akkor? A gyors elhatározás rendesen rossz tanácsadó.

S a leányoknak gyorsan kellett tenniük,

ha kiakarták kerülni a tábornok s atyjok figyelmét.

Hirtelen összestgáltak. S erre mindkettő hátra lépett, hogy a tábornok által már megfigyelt sorok közzé vegyűljenek.

De vesztökre. A tábornok sas szemé észrevette mozdulatukat. Megütözve tekint reájok s fegyelmetlenségnek vélvén ezt, mindkettőt előlépteti.

A leányok engedve a parancsszónak lehajtott fejfel állanak meg a tábornok s atyjok előtt.

Bosszusan összevont szemöldökkel tekint ez reájok. Egy pillanatig vizsgálja mindkettőt. Oly ismerősnök tünnek fel előtte; mintha már látta volna valaha őket.

— Kik vagytok! — kiáltja végre bosszusan, de némi kíváncsisággal hordva szeméit a két csinos alakon.

A két leány szótlanul áll egy helyen; szemökbe csapott kalapjuk eltakarja arcukat, szivök hangosan dobog, mint valami csinyen rajta vesztett gyermekek, ki fél a büntetéstől.

De e hallgatás csak pillanatnyi volt; közös indulattól vezérelve, egyszerre borult mindkettő térd-e az atya előtt, megragadták kezeit s zokogva szótgalottak:

— Bocssás, óh bocssás meg!

Megdöbbenve hallja e hangot az atya s mintha nem hinne hallásának, lekajpa mindkettő fejéről a kalapot. Dus hajfűrtjeik — megszabadulva szük börtönükből — egy pillanattal ellepik vállalkat.

Ferni nem kétkedett többé.

— Gyermekeim! — kiáltá önfelédten keblére ragadva őket. Nehány pillanatig feltő szeretettel szoritá őket magához, míg rezgő hangon kérdé:

— Mi késztetett benneteket e lépésre?

— A veszély mely naponként környez — mondá az egyik, míg a másik rögtön hozzátévé:

— S a szeretet mely feltéltéted.

Az atya szemébe örömköny szökött.

— Most már értem multkori szabadulá-

somat; mondá gyönyörrel; — ti voltatok megmentőim!

A lányok némán intettek igent, s a csókot melyet atyjok arcukra lehelt, bocsánata jelenek vevök.

Bernauville meghatva s gyönyörrel legetteté szemeit a két leányon. Megismerte a durva férfiem alatt a legnemesebb női sziveket.

— Boldog az atya, kinek ily leányai vannak, szerencsés az ország, mely sok ily hősnőt mondhat magának — mondá megszakítva a csendet, s hozzájuk lépve, kezét nyújtá a leányoknak.

— Nem feledkezem meg önökről, volt bucsu szava, midőn lovára ült, hogy visszatérjen lovas osztályához.

S a tábornok betölté igéretét. A convent előtt felemlíté ez esetet s ez a haza nevében vitézségi érmet és lovakat küldött a két leánynak.

Az öreg Ferni felhasználta minden ékes-szólását, hogy elvonja őket a harc veszedelmétől, hogy eloszlassa aggodalmukat, mely borus felleget volt mindkettőnek arcára, mihelyt atyjokat távozni látták.

A lányok nehezen hajlottak a rábeszélésre. Most már atyjok iránti szereteten kívül egyéb is sarkálta őket, tovább haladni a harc veszteli ösvényén. A conventől nyert érdemrend csillogása kápráztatta szeméiket; lelkök gyönyörrel telt meg, midőn neveiket lépten nyomon dicserőleg hallották emlegetni. Érteni kezdték már e szót: haza; megismerték a tett fenségét, küzdeni annak szabadságáért.

Atyjok iránti szeretetökhöz már — a hazaszeretet is járul, s ök vágyva gondoltak a harc édes veszélyére.

S dacára ennek, sikerült volna Ferninek lebeszélni őket erről, ha egy nem várt esemény közbé nem lép s nem gyakorolt sor-sára döntő befolyást.

ment, hanem akkor már az illető uri ember egy ott váró fiakkerbe vetette magát s hajlatott felfelé. A pinzér a lovak elét ugrott s visszatartotta azokat. A vendég azalatt kiugrott s míg a pinzér a kocsi előbbi helyére a kávéház elé rendelte, hogy mozdulni ne merjen onnan, addig a vendég gyalog akart tova sietni. Hanem a pinzér ez utjában is megakart gátolni. Alig volt két lépésnyire a vendégtől, mikor az revolvert ragadott s ezen szavakkal: „Vissza, ha az életed kedves, erre arra az...” szitkozódások között A felelőmben megrettent pinzér mozdulatlanul állott meg s a vendég, aki — a mint mondják — katonai gyakorlatra volt berukkolva városunkba, nyugodtan mehetett tovább. Az úgy a főnök távolléte alatt még csak be sem jelentett a rendőrségnek.

* Vöröskereszt. A püspök-ladányi vöröskereszt egyet választmánya augusztus hó 27-én az ottani nagy fogadóban zártkörű hangverseny és műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Belépti díj személyenként 1 forint. Jegyek este a pénztárnál válthatók. Felülvezetések köszönettel vétetnek s hirlepillang nyugtatnak. A hölgyek kéretnek háziasszonyokhoz megjelenni. Kezdeté 8 órakor. Műsorozat: I. szakasz. 1. Liszt ábránd. 4 kézre: előadják: Nábráczky Gyuláné és Mayer Berta k. a. 2. Szavaltat; előadja: Grosz Miksa ur. 3. Czimbalom magán; előadja: Ötvös Károlyné. 6. XII-dik Magyar rhapsodia, Liszt Ferencztől; zongorán előadja Mayer Berta k. a. — II. Szakasz. 1. Reminiscences sur Robert le Diable, két zongorán, 4 kézre; előadják: Dr. Boda Gyuláné úrnő és Mayer Berta k. a. 2. 9-me Concerte Ch de Beriot; hegedűn előadja Doctor Károly ur, zongorán kíséri Mayer Berta k. a. 3. Énekszolo; előadja: Dr. Hajas József ur, zongorán kíséri Nábráczky Gyuláné úrnő. 4. XXI-dik Magyar ábránd, Székely Imrétől; zongorán előadja: Dr. Boda Gyuláné úrnő. Az első és második szakasz között adatik: „A kulli predikációk”, vigjáték egy felvonásban.

* Jogi munkák. Dr. Kovács Pál kecskeméti jogakadémiai tanártól, ki jelenleg városunkban időzik, s következő jogi szak műveket jelent meg s küldettek be hozzánk. 1.) „Magyar közigazgatási jog.” Tan- és kézikönyv. I. kötet m á s o d i k kiadás (Elméleti rész). Ugyanebből II. kötet 1-ső rész (Gyakorlati rész). 2.) „Törvényhatósági és községi tankormányzat.” Gyakorlati kézikönyv, az új közigazgatási törvények alapján, 3., „A törvényhozó hatalom viszonya a végrehajtó hatalomhoz.” Értekezés. 4., „Büntetőjogi értekezések.” két értekezés. a. Szabadakarat a büntetőjogban. Az új olasz büntetőjogi iskola főbb elveinek ismertetése. b., „Halálbüntetés elmelete.” 5., „Közigazgatási értekezések és irányezik.” A füzet tartalma: a., Izraelita anya könyvek. b. Házassági jogrendszerünk (közigazgatási jogi szempontból) c., Rendészet. d., Közigazgatási reform. e., Minczipalizmus — parlamentarizmus E hét utóbbi füzet éppen most hagyta el a sajtót.

* Örökös keresztetik. A helybeli főkapitányság által országosan keresztetik az 1815-ben Debreczenben lakó Varga Mihály és Varga Erzsébet szülőkötől született gyermekek, vagy a Romániában élő Varga Gábor szijgyártóval rokonságban levők. Ezt igazolni tudók, okmányokkal jelenjenek meg a helyb. kapitányságnál, hol a nagyobb összegre szóló örökségre bővebb felvilágosítás nyújthatik. Daczára annak, hogy a körözvény már hetekkel ezelőtt

Dumouriez vette át Flandriában — a parancsnokságot. A montagnei hősökről lép-ten nyomon nagy érdeklődéssel kérdőzködött s gyakran azon óhajának adott kifejezést, hogy atyjokkal együtt szeretné tábor karába beosztani őket.

Ez óhaját később Fernigges is tudatta. Ez azonban állhatatosan ragaszkodott kicsiny falujához, s a gárdához melynek parancsnoka volt s visszatartotta az ajánlatot. A leányok pedig hallgatva atyjok szavára, szegre akasztották a kardot, hogy többé ne vegyék kezükbe.

De kardjaik csak rövid ideig függtek a falon.

Az osztrák és magyar csapatok bátran nyomultak mindinkább előre. — Midőn Mantagnehoz értek, oly erős hadtestet képeztek melylyel az önkéntesek meg nem mérkőzhettek.

Hős bátorsággal védtek egy ideig határait, de a túlyomó erő mind inkább hátra szorította őket, míg végre falujukat is elfoglalta. A virágzó Montagne szomoru képet nyújtott: lázai füstölő romokká s jöletnek örvendő lakói koldusokká lettek. Az ellenség nyomait vér és pusztulás jelölte.

Fernig háza is szétludatott, csekély vagyona semmivé lett.

Lehet: ha egyedül őt éri e vesztesség, nem fájlalna annyira; a táborban otthonra talál s ez neki még kedvesebb, mint a csendes ház, jobban vágyódik a lármás tábori, mint a csendes szegényes élet után.

De leányai voltak Ezeknek sorsa redőket vont homlokára.

Dumouriez ajánlatára gondolt. Egyik percében elvetette ezt, míg a másikban elfogadhatónak találta.

(Folyt. köv)

kiadatott, örökös még máig sem jelentkezett.

* Szabaduszók. Szombaton volt a helybeli uszoda növendékeinek felszabadulási vizsgálója, mely alkalommal 14-en tettek le a vizsgát sikeresen, oklevelet is kaptak a sikeresen letett vizsgáról. A bizottság Szikszay Gyula tulajdonos, Láng Gábor uszómester, Kardos László és Zádor Lajos urakból állott, mind a 14 jelentkezőt átértékelte a vizsgán. A többi növendék vagy a jövő hó 1-én, vagy pedig majd a másik évfolyamban fognak vizsgálni. A vizsga után uszóverseny is volt, melyen a fiatal Házelmayer s a Békéssy testvérek tüntek ki leginkább szabatos szép uszásaikkal. — Ugyanazon nap délelőttjén a nő növendékek is vizsgáltak hatan, s közülök a Jablonczay nővérek, Jónás Szeréna és Varga Vilma kisasszonyok egy egy szép virágbouquet kaptak a vizsga befejezése után történt versenyuszásból.

* Számos helyhihrünk tér szűkületében, ma radt tegnapról a mai számunkra. — A „Közvetítő” harmadik cikkekészítőkének első kikezdése pedig így értendő: „A debreczeni kollégiumot az a csúfjós érte, hogy a megüritült jogakadémiai tanácsokra csaknem pályázott — dr. Dobránszky Péter, az ösmeretes kormánypartí muszka-apolót is.”

* Időjós. Az idő jelző intézet szerint hazánkban a jövő időre való kilátás: Kéves hőváltozás mellett, általában változó időt várhatni, helyenkint esővel.

* Találattott. A helybeli nagyerdőn találtott egy nagyobb értékű arany óra kulcsal együtt. Tulajdonosa kellő igazolás mellett átveheti az első kerületi alkalmi tanácsnál, mely jelenleg Csapó utca 329 szám alatt van.

* Hárting Gusztávné felsőbb helyen engedélyezett hat osztályú tan-és leánynevelő intézetében megkezdették a beírások. E legelső s jó hírek örvendő tanítésznek mindenkor meg volt azon előnye, hogy nem léven túlnépes, egy egy növendék előmelete több több gond volt fordítható, e mellett igen jelentékeny azon növendékek száma kik a német nyelvet ezen intézetben sajátították el a nélkül hogy e végből német vidékre kellett volna őket küldeni. Kapcsolatban megemlítjük, hogy ez intézet az idén újabb lett szervezve s kényelmes tiszta és világos tantermei vannak, s melyekben elismert nevű tanárok működnek. Beírások naponként eszközöltek a Batthi any-utczai Rotschek-ház emeletén.

* A „Segítsék” népnép. Szent István napján oly szépen sikerült hogy a jövedelmet 25—30,000 forintra teszik. Legnyilvánosabb volt a díszmenet, ebben az ökrök által vont díszkocsi ezen Blaha Lujza, Lik Gizella és Ligeti Emma urhölgyek. A szépségverseny győztesei lettek 20—25 versenyző közül Solcz Gizella (Oroszházáról), továbbá Toronyi Ida és Kolozsi M. riska. Megkapták a három (belső üres) aranyalmát. A birkozásba egy Rosenbergné nevű szőke legény nyert 10 aranyat. Tetszett a hangverseny is — egy szóval a város liget e napon hemzsegett a vidgató néptömeg sokaságától. A képviselőválasztásnak csúfolt kötel-huzás ostoba és szégyenletes tréfájában az ellenzék ott a győztes. A komoly képviselőválasztásoknál nem ezt illeti meg a kötel.

* Meghívás az 1887. évi augusztus hó 26-án — pénteken — délelőtt 9 órakor, a városháza nagytermében tartandó rendkívüli bizottsági közgyűlésre. Targyak: Miniszteri rendelet az állategészségügyre vonatkozólag szükségesnek mutatkozó intézkedések megtételére iránt. Bars megye átírása, a legtöbb adót fizető bizottsági tagok névsorának megállapítása tárgyában tett felterjesztésének pártolása iránt. Tanácsai előterjesztés a bizottsági tagok választására néve határidő kitűzése és a választás eszközésére küldött kinevezése iránt. 4. Ugyanaz, az országos vásárok idején a ló és szarvasmarha vásároknak külön napokon való megtartása iránt. 5. A számon-kérő szék f. évi júliusban tartott ülésének jegyzőkönyve. A közigazgatási bizottság felvéles jelentése. Polgárosítás iránti kérvények. Bába-oklevél kihirdetése. Debreczen, 1887. augusztus 22. A polgármester helyett Pap Ferencz üljegyző.

* Gyűlések. Budapestent ülést tartott a magyar kereskedők és a nyomdászok egylete. Ez utóbbi a debr. nyomdász egylet táviratilag válaszolt.

* Névváltoztatás. Löwenberg Arthur (Debreczenben) Lukácsra változtatta a nevét. Szép hogy nem lett Zrinyi Hunyadi, Frangepán vagy Druget.

* Pinzér egylet. A debreczeni pinzérök betegsegélyező és apólo egyletének elnöksége, a mult hét péntekjéről elmaradt választmányi ülés helyébe folyó hó 26-án pénteken éjjel 2 órakor a „Fiume” kávéház belső termében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat ez utón is meghívja az elnökség. Targy a budapesti pinzermunkások és mesterek egylete által rendezendő zászlószentelési ünnepély küldöttségének kinevezése Számadások. Indítványok. Választmányi 2 tag választása.

* A közig. ministerium régebben leirt a tanácsok, hogy ha czélszerűnek találna a vásári nap megváltoztatását, úgy azt, az okokat előadva, kérelmezze. — A tanács csakugyan felirt, hogy mivel az őszi nagyvásár úgy is október 9-én lesz a katonai lóvásár napját halaszta későbbre egy héttel Ennek a ministerium helyet nem adott s így vásári napnak megmaradt október másodika.

* Ertesítés. Az evang. iskolában fizetendő tandíj tárgyában több oldalról kérdés intézvevén hoztam, tisztelettel értesitem az érdeklődő szülőket, hogy evang. gyermek, ha szülei egyházi adót fizetnek, 1 frt 50 krt más vallású gyermek összesen 6 frt 50 krt fizet tandíj fejében. Ev. vegyes házasságból származó nem — evang. gyermekek (pl. evang. apának kath. vagy ref. leánya) a tandíj felet fizetik. Tisztelettel maradtam Debreczen, 1887. aug. 22. Materny Lajos evang. lelkesz.

* Helyi rövid hírek. A kir. kuria határozatlag kimondta, hogy ha az életbiztosítási kötvényben kedvezményezetteképpen a biztosított örökösök vannak megnevezve, az életbiztosítási összeg hagyatéki vagyon nem képez. — Goro v i M i k s a a helybeli aczélsodrony gyárost a n. palántai (Bács-Bodrog-megye) általános iparkiallítás (jun. 5. — jul. 24.) bíráló bizottsága jeles minőségű, kivitel és versenyképességű sodrony fonású agybetéteért, haladás és iparkodásért bronz éremmel tüntette ki — Halálozás. Monó Zsigmond köz-és váltóüggyvéd, kir. közjegyzői helyettes, kinek városunkban nagy kiterjedésű ismeretése — iskoláit végezte — s több rokona van, elhunyt a fővárosban augusztus 15-dikén. H y m e n. Molnár Ferencz, az óhái iskola derék tanítója, eljegyezte Szathmári Erzsike kisasszonyt, Szathmári József kedves leányát.

Hazánk s a külföld.

— Siremlék leleplezés. A boldogult Németh Albert volt országgyűlési képviselőnek sarkóvét, melyet özvegye készített, vasárnap leleplezték Pusztá-Cászon. A kegyeltes ünnepélyen Hevesmegye számos előkelősége jelent meg. A kastély mellett felállított siremléknél a hevesi plébános Hauer Károly tartalmas beszédet mondott, melyben méltatta Németh Albert hazafiai érdemeit, mire a lepel lehullott.

— Balázs Sándor. Egy hölgy a következőket írja: „Tegnap temetői utam véletlenül örök emlékü költőnk, Kisfaludy Károly nyughelyéhez vezetett Megilletődéssel vettem észre hogy költőnk siremlékének fobb oldalán irónnal a következő sorok irák: „Itt keseregten utóljára Budapestben, 1887 augusztus 1-én, Balázs Sándor.” Az emlékkő czimlapján pedig ugyanazon kére valló aláírás nélkül, E ö t v ö s következő sorai állanak:

Sirjatok egy könyvet Barátok felett, Dalt érdemelt, mert költő, Könnyet, mert szeretett.

Miután a szerencsétlen véget ért író kezeirást ismerem, az aláírás pedig kétségtelenül a jobb sorsot érdemeltnek sajátkezü írása, nem lesz talán érdektelen az öngyilkos utolsó perczéből a fentebbieket közölni. Balázs Sándor aug. 1-jén a kerepesi uti temetőben követte el az öngyilkosságát.

— Rövid hírek. Milán király Tatráfürdőnél Gleichenbergbe utazott. — Bonna z a temesvári püspök f. h. 17-én, egész csendben megülte áldozásának 30-ik évfordulóját. — Wessely Jozsefáról a bécsi Burg-színház kedvelt naivjáról, azt beszélék, hogy mérgezés vagy öngyilkosság által halt meg. A színház egy nős művésze volt szerelmes, kinek neje nem akart elválni. Nagy részvét mellett temették el. — Tiszta min elnök a kir. születés napján ebédet adott — 26 terítéssel. — Kovászna fürdőhely (Háromszék-megye) leégett 130 épület lett a tűz martaléka. Egy ember beleégett. — A jászberényi dinamitrobbanásnak egy újabb áldozata, Nagy László, 23 éves, közhuzár mind a két szemé világot elvesztette, a Rókus-kórházban meghalt.

Muzsák.

— A Gvadányi-ünnep. A szkolczai Gvadányi-ház emléktáblával való megjelölésére Nyitra megyéből, Pozsonyból és a fővárosból számos vendég érkezett a felbologozott városba. Az akadémiát és Kisfaludy-társasági Beóthy Zolt a pozsonyi Toldy kört Vutkevich Sándor elnök is képviselték. Pozsonyból eljött Gvadányinak egyetlen élő rokona báró Horeczky Ferencz prépost-kanonok is, 14-én, este a műkedvelők Kohut karmester vezetésével zeneestélyt adtak, 18-án pedig a király születésnapján a székesgyházban fényes Te Deum volt, melynél Horeczky czelebrált. Innen történt a felvonulás a földszinti ház elé, hol összegyűlt a város és vidék intelligenciája A néphimnusz után Sebesi József polgármester lelkes megnyitó beszédet mondott Mezey Ferecz szkolczai prépost-plebános nagyszabású beszédét frenetikus eljenzéssel fogadták. Közben leleplezték a már-vány emléktáblát. A dalárda éneke után a Gvadányi-ház nagy termében Beóthy Zolt adózott legmagyarabb költőnk emlékének, majd Vutkevich tartott hazafias beszédet. Dr. Kovács Dénes elszavolta Sz. Kovács Sándor alkalmi ódáját. A felvidéki kulturreglet nevében Sándor József beszélt. Végül a felső leányiskola növendékei szépen szavaltak. Déiben bankett zárta be az ünnepet.

Számrejtvény.

Hogy írunk le 1000-et, zérusok nélkül, 7 egyenlő számjeggyel?

(Megfejtők neveit közöljük s köztük Szept. 1-én érdekes könyvet sorsolunk ki.)

Utolsó feladatunk megfejtését („Egy töl- jást a bögrében adunk oda”) helyesen beküldötték: B. M. (Budapest), Br. Dittfné (Po-

zsony) Feketéné, Várkonyiné (T. Eszlár), K. Hajdu Lajos (Kisujszállás), Kádás Imre színész, (Nagyvárad), Fehér Ottli (nyertes), Weiss Ignác, N. N., Margit.

Apró cseprő.

— Füstölt húst nyáron megleben a romlástól megóvni legjobban lehet, ha a húst szitált hamuba tesszük. Hogy a hús tiszta maradjon, lehet azt papirosba burkolni s aztán hamuba rakni, csakhogy a hús ilyenkor még egészen friss legyen.

— Az ész igaz törvény, mely megegyez a természettel; egy és ugyanaz mindenütt, állandó örök, magába ölelve minden nemzetet, változhatlan, miként mindenek oktatója s uralkodik az Isten, ezen törvény feltalálója, előadója, adója. CICERO, de resp. III. 26.

— A dorgáló igazság tisztesebb, mint a dicserő, mert a dicserőt megvesztegeti azokat, a kik izelnek, és a legmelláttalabbak leginkább dorgódnak utána, de a bírálás hasznos, és csak az érdemtől táj az elviselni. Rousseau.

Szubordináció.

T á b o r n o k (hadgyakorlat előtt): Uraim! A talaj itt nagyon kevéssé változatos. én tehát kijelentem, hogy a jegenye-fasoron fekvő tarló tónak tekintendő. Kerem önöket hogy ezen a tő föltételes létezéséből származó mindennemű következményeket szigoruan megtartsák!

A gyakorlat véget ért, ment minden, mint a karikacsapás, de időközben a tábornok teljesen megfélemezte a föltételes tőről mikor takarodót fuvatott, ott állott épen a tarló kellő közepén.

A tiszték elősiettek minden oldalról, de a tő szélén megállottak, mert azt hitték, hogy a tábornok csak próbára akarja őket tenni.

T á b o r n o k (rájuk kiált): Jöjjenek ide uraim!

— Hohó! gondolták a tiszték, nem lehet mi rajtunk olyan könnyen kifogni s ezzel kevélyesen letelepedtek a tő partjára.

A tábornok csak vár egy ideig, azután türelmet veszítve, így kiált fel:

— De uraim mit jelentesen ez?

Egy t ö r z s t i s z t (hason fókove és uszó mozdulatokat csinálva): Bocsnát tábornok ur, de kénytelenek vagyunk uszni... Hisz a tábornok ur ott áll lovastal a tő legmélyebb vizében!

Depretis hagyatéka.

Százezer frank! Ennyit hagyott örökbe Itália első minisztere.

Ha életében csizmát feldozott von!

Tán milliókat szerzendett vele.

A honnák élt, szegény, és nem magának

A szabadságnak s n-m önérdékének.

Meghalt Hona egy nagy emlékkővel dusabb

Es egy nagy emberével lón szegényebb.

Ha majd te meghalsz dús, hatalmas ur!

Önzés, hiúság nagyod hóse, te!

Es itt marad profán úzó kezén

A kincs, mi nagygyá lenni segít;

Mit ir kövredé bírád, a jövendő?

Ki nem e hont, hatalmad szer-téd:

„Meghalt E hon egy átkos korral dusabb;

Szegényebb v é l e nem lett semmiképp!”

—i—d.

Nanny.

Jó az ima, de jobb a jó cselekedet Jó a térdelés, de jobb a jó élet, De ha nincsen erőd jó cselekedetre Buzgó ima között borulj térdreidre.

Szeretném ha a tapasztalásnak lelke volna s megemlékeznék arról a sok könnyről, melyha került. Agai Adólf.

Tinta novény.

A D. Z írja, hogy nem sokáig kell már használni a vegyi uton készített tintát, mert Uj Granadában oly növényt fedeztek fel, mely a tintának teljesen megfelelő folyadékot tartalmaz, sőt a most alkalmazásban lévő tintát föltulmaja, mert nem rontja az aczéltollat, a folyadék színe vörös, mely a levegőn megfeküli. A folyadékot nem kell preparálni, természetes állapotban használható, ezen tintatermő növény neve: Coriaria Dymifolia, és meghonosítható Európában is.

SEKESZTŐI POSTA

Fehér Gyamat. Hosszabb munkás ág után teljesíthetők óhaját.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre

Kiadó Kutasi Imre

MATTONI-FÉLÉ GISSHÜBLER legjobban asztali- és lidítő ital, kiténő hatásának bizonyult köhögésnél, gégebafojknál, gyomor- és hólyaghurtnál. Mattoni Henrik, Karlsruhe és Budapest.

A debreczeni első ipartársulati bank
felszámoló bizottsága f. év augusztus hó 28-án délelőtt
10 órakor Kis-uj-utca 1734. szám a házban tartandó

rendkívüli KÖZGYŰLÉSRE

a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívja.

Fárgysorozat:

1. A felszámoló bizottság jelentése.
2. Számadások megvizsgálása.
3. Beadványok tárgyalása.

Mindazon részvényesek, kik e gyűlésen részt venni kívánnak, részvényeiket az alapsz. 82., 83 § értelmében 3 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében letenni kötelesek, kivévn a vidéki részvényesek, kik részvényeiket a közgyűlés napján 9 óráig is letethetik.

Kelt Debreczen 1887. Julius 31.

A felszámoló bizottság.

A belügyminiszterium által 22.852, valamint ujonnan 51.786. sz. a. ajánlott és szakhatóságok által megvizsgált

POLLACSEK-FÉLE FERTŐTLENÍTŐ SZEREK,

és pedig fertőtlenítő folyadék, fertőtlenítő mosószappanpor nálunk állandóan kaphatók, ugyszintén
valamint min-
dennemű fajták
carbol-mész, valamint **carbol-savak,**
Pollacsek Emil és Társa
kristály-szoda- és fertőtlenítő szerek gyára.
BUDAPEST, VII. kerület, Király-utca 71. szám alatt.
Budapest főváros: egyedüli szállítója, az összes kórházak, iskolák, nyilvános épületek, ter-
rekek stb. szükségleteinek fedezésére.
kapható: Geréb Fülöpnel.

Legjobb megtakarítás.

Mindenkinek, ki szükségletét gyarmatárak, különlegességekből általunk szerz be. Egy próba rendelés által meggyőződhetik a mi cikkjeink felől, melynél mi sincs veszélyezve, mert a nem tetsző cikkeket készségesen cseréljük, vagy az érte járó összeget visszafizetjük. Nem létezik nagyobb valódiság! Uj! Kávé alkatrész, 4 deka elég 5 ko. kávéhoz. Ingyen minden kávéküldeményhez, mely által a leg-olesőbb fajta kintinó izli lesz.

Tekintve a kávé árának rohamos emelkedését, mivel az olcsó fajták alig néhány mi kiváló kávé vegyületeinket.

krajczár különbözet van: csak is a finomabb és legkínzóbb fajtákat ajánljuk. Ezuttal ajánljuk meg, a

Jáva pótkávé 4 kilójával	3 frt 20 kr.	5 " 1-a angolna vastag darabok	3 frt 85 kr.
Mocca	2 frt 50 kr.	8 Adag Tengerirák	csak 4 " 15 "
5 ko. Ceylon finom zöld kit.	6 " 97 "	2 ko Kaviár uj	4 " 05 "
5 " arany jáva zamatos	6 " 93 "	4 Liter Jamaica Rum	4 " "
5 " gyöngy kávé zöld igen finom	7 " 50 "	5 " Kövér hering körülbelöl 40 drb.	1 " 70 "
5 " arabiai mocca finom	7 " 10 "	5 " Édes Narancs	1 " 95 "
Amerikai kivéliszt	2 " 50 "	Kis halak, ladacskába 240 drb. 1 K.	1 " 45 "
Thea olcsóbb mint a kávé 1 klós csomagokban.	2 " 50 "	fürtfogó kis halak 4 1/2 K. tisztán	2 " 40 "
1 ko Congo csak	2 " 50 "	" Nagy halak "	2 " 45 "
1 " Souchong	3 " 50 "	Levegón szárított nagy halak	3 " 05 "
Pecco-Souchong	4 " 70 "		
5 " 1 Horodcska orosz koronasardina 1 " 70 "			
5 " "marinrozott Hering	2 " 10 "		

Minden díjmentesen és csomagolás nélkül, utánvét jutalek nélkül.
Kimerítő árjegyzék sok százféle fogyasztási cikktől ingyen és bérmentve.

Stückerath és Társa áruk küldeménye Hamburgban.

A LEGJOBB ALKALOM!

Női- és férfi-, leány- és gyermek-czipő-árúk legolcsóbbani beszerezhetésére.

Közudomásra hozom, hogy helyben, főpiacz, a BIEDERMANN-PALOTÁBAN május óta fennállott czipő-üzletet felhagytam és az abban levő egész czipő-árú-raktárt fő üzletembe,
piacz-utca, a városház épületébe helyeztem át.

Ez által azon helyzetbe jutottam, hogy az előre haladt idény daczára is **raktáramat csökkenthessem**, áruimat oly **olcsó áron** bocsátom a vevő közönség rendelkezésére, aminőket még **Debreczenben nem ösmertek.**

A n. é. közönség további szives pártfogását kéri
kiváló tisztelettel

FALK OTTÓ,

főpiacz, a városháza épületében

Megrendelések mérték után, ugyszinté javítások gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Az aranycsizmához.

Tüdőbetegek gyógyítása,

Gümőkórosok, aszkórosok, sorvadásban szenvedők, fuladók, nehezen lélegzők, hosszan tartó tüdőhurutosok stb. sűrített lég

belégzése által (Rectal-Injection.)

Ezen gyógymód csudalatra méltó eredményeket mutat fel az orvosi tudományban Gyors és biztos eredmények után minden orvos és tanár szakajánjában a legmelegebben ajánlja ezen eljárást a világ minden részében.

Igen gyakran már három napi belégzés használatá után gümőkórosok, aszkórosok, sorvadók nál kohogásban, hideglelésben is. Heveskint a test 1 1/2 k°-val gyarapszik, ugy anyira, hogy ezen ádulok képesek ismét a leguchezebb foglalkozásokhoz visszatérni.

Nehezen lélegezőknél 1 1/2 órai belégzés után könnyű lélegzés áll be; állandó használatnál ezen baj egészen elmulik, sőt a gümőkórosoknál is lassacskan eloszlatja e bajt s javulás áll be Harmincz ily betegnél, kik már az utolsón voltak, belégzés által tölelesen kigyógyultak.

A világ minden nagyobb kórházaiban, ép ugy Bécsben, a cs. kir. általános betegek házában ezen sűrített lég

belégzés készülék

évek óta sikeresen használtatik.
Eze röl bizonyítványok vannak. A cs. kir. **belégzés készülék (Rectal-Injection)** hozzá tartozó teljes felszereléssel, sűrített lég készítésére hozzá való utasítással, orvosok, vagy betegeknek saját használatára, megrendelhető:

Dr. ALTMANN KÁROLY-tól

BÉCSBEN,

VII. Mariahilfer-Strasse 80. szám.

Ára 8 forint és 30 kr., pakolással együtt.
Az összeg előleges beklüldése mellett vagy utánvétellel.

Ezen gyógymód sem nem terhes, sem nem háborító.

88. szám.

ÁRJEGYZÉKE

az „ISTVÁN“ gőzmalom készítményeinek. Saját raktárában.

Árak ausztriai értékbe

Kötelezettség és engedmény élköl készpénz fizetés mellett.

Zsákkal együtt.

AB. Asztali dara nagy és apró szemű	100 k.ló. 15 80
C. Szinte közepeszerű	14 80
0. Királyliszt	15 20
1. Lángliszt	14 80
2. Montliszt	14 40
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	13 80
4. " 2-od	13 40
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	13 -
6. Szinte 2-od	12 80
7. Közép kenyérliszt 1-ső	11 80
8. Szinte 2-od	10 40
8 1/2. Barna 1-ső	9 20
8 3/4. Szinte 2-od	7 80
9. Lábliszt	70 -
10. Veres liszt	50 -
11. Finom korpa zsákkal	50 " 3 80
12. Durva korpa zsákkal	50 " 3 -

Simán őrlött liszt zsákkal á 75. kg.
Dara és liszt 25 kl. zacskókba, 100 kl. zacskóval együtt 60 krral drágább
Debreczen, 1887. aug. 14.

A zsákok súlytartalma, — teljsuly tisztasulynak véve:

A. B. C. 0—9 számig 25 és 85 kilo.	10 11 12	50
Sima liszt		75

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

Debreczenben, Főpiacz Sz. Nagy Károly ház.
Ajánlja magát mindentéle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;

elvallal; tankönyveket, hirdapokat és folyóiratokat minden nyelven,
ét- bor- és árlapokat; díszműveket

arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hibanélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számittatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN“ cz. hirdapban legolcsóbban számítva közzéteszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.

1887. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.